

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Explicatur illa sententia: Ecce venio citò. Tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuam. Sectio IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

nimos nos omnium, & inutiles seruos esse fateamur: nec vero eò præcedentia vaticinia cõmemorauimus, quasi aliquam eorum partem nobis arrogandam putemus, sed vt hac piorum vitorum de nobis cõcepta opinione, inflammati dicã, an confuli, ministerium nostrum implere studeremus, atque ad reliquorum ordinẽ, quibus multum in omni genere tribuimus, sanctitatem, & in Domini vinea laborẽ, studium, vigilantiam, quãdã eius fieri poterit, imitandam incitaremur.

Explicatur illa sententia: *Ecce venio citò. Tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuam.*

S E C T I O III.

I. **H**unc locum sic Beda interpretatur, *Ne tolerando deficias, citò auxiliaberis*, sic enim accipit illa verba, *Ecce venio citò; ne forte te deficiente alius tibi propositam accipiat mercedem.* Itaque ne hic Episcopus animum despondeat in laboribus, pollicetur Christus se citò venturum, id est, citò opem laturum, aut quod videtur textui congruentius, opera remuneraturum: quæ etiam est Rupertus expositio, & Richardi de sancto Victore, vt indicetur Episcopum citò moriturum. Illud autem, *Tene quod habes*, significat celestis vitæ conuersationem, qua gloriam promeremur: cum verò dicitur, *ne alius accipiat coronam tuam*, arbitrantur plerique alludi ad consuetudinem quandam: quæ tunc vigeat apud Philadelphios, proponi enim solebat cursoribus corona danda illi, qui ceteros cursu vinceret, vt sit sensus: Si Dei & mandatorum obseruatio, atque ad eò gloriæ consecutio in ipsa laborum tolerantia, quasi in quodam cursorum stadio posita est: Da igitur operam vt ceteros præcurras, ne alius laudem tibi, coronamque præripiat. Quod quomodo intellegendum sit paulo inferiùs explicabimus.

II. Primum, Ex hac sententia colligunt Primasius, Beda, Ansbertus in hunc locum, & Diuus Augustinus libro de correptione & gratia cap. 13. certum esse ac definitum prædestinatorum numerum, qui nec minui possit, nec augeri: propterea enim sic istum Episcopum Dominus ait propriam posse coronam amittere, vt alius eam percipere debeat, nec tamen alium posse succedere in eius locum, si ille vsque ad finem perseverauerit. Idemque significasse Ioannem Baptistam, Matthæi 3. cum dixit: *Facite ergo dignum fructum penitentia, & nolite dicere apud vosmetipsos, Patrem habemus Abraham, potens est enim Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ,* docet Diuus Augustinus loco citato, *vt ostendat, inquit, sic istos esse amputandos, si non fecerint fructum, vt non desit numerus qui promissus est Abrahæ.* Id quod Diuus Thomas 1. part. quæst. 23. art. 7. intelligit de numero certo, non solum formaliter, sed etiam materialiter: id est, non solum quòd tot saluari debeant, sed etiam quòd certi ac designati. Pro quo aduerte in sacris literis numerum prædestinatorum appellari fasciculum: veluti 1. Regum 25. cum Abigail dixit Dauidi, *si enim surrexerit aliquando homo persequens te, & persequens animam tuam, erit anima Domini mei custodita quasi in fascicule viuentium apud Dominum Deum tuum: Porro inimicorum tuorum anima rotabitur in impetu, & circulo fundæ.* Vbi per fasciculum viuentium, numerum prædestinatorum intelligit Glossa ordinaria, quæ sumpta est ex Eucherio libro suo primo in libros Regum cap. 26.

III. Ratio vero prima huius similitudinis ea traditur ab Eucherio, quia nimirum fasciculus astringitur, vt conferuetur: Sic enim electi pressuris tribulationum constinguntur, vt ij admoniti per manus redemptoris in perpetuum conferuentur: quia vero reprobi, quò laxiores in vita sunt, eò longiùs à diuinæ visionis gloria

gloria proiciuntur. Idcirco lapidi fundæ comparantur: quod videtur alluisse Regius vates Psalm. 87. *Ipsi vero de manu tua repulsi sunt.*

Secunda quæ est eiusdem. Quia sicut fasciculus vinculo quodam & nexu colligatur, ita sanctorum cætus eadem fide, eadem spe, eodem charitatis vinculo constringitur, & vno, eodemque diuino præsidio vndique cingitur. Tertia, quia sicut fasciculus florû in manu ad oblectationem gestatur, ita electos omnes Deus in manu sua gestat, & virtutum odore, qui ex illis afflatur, continuo delectatur, iuxta illud Sapientia 3. *Iustorum anime in manu Dei sunt.* Quamuis ibi sit propriè sermo de protectione, qua Deus sanctos tuetur: vnde subditur: *Non tanget illos tormentum mortis.* Quarta, quæ ad præsens facit institutum, quia sicut fasciculus non nisi ex certis illisque lectissimis floribus conficitur, ita prædestinatorum numerus ex certis illisque charitatis virtutumque cæterarum odore, ac suauitate redolentibus existit.

Deinde quæres, quomodo verum sit, quod dicitur, *Ne alius accipiat coronam suam*, cum prædestinatio certissima sit, & infallibilis. Cui dubitationi respondendum putauit D. Thomas 1. p. quæst. 23. art. 6. vbi concludit, coronam dici alius dupliciter. Vno modo ex prædestinatione diuina: quo pacto nullus coronam suam amittit. Alio modo ex merito gratiæ: qua ratione quilibet coronam suam potest per lethale peccatum amittere: & alius illam amissam accipere, quatenus loco eius subrogatur, iuxta illud Iob. 33. *Contere multos & innumerabilei, & stare faciet alios pro eis:* hic enim in locum Angelorum, qui ceciderunt, substituti sunt homines, & in locum Iudæorum Gentiles. Itaque D. Thomas, coronam hanc non ad prædestinationem ipsam, sed ad præsentem iustitiam pertinere existimat.

Cæterum rectius D. August. libr. de correptione, & gratia cap. 13. de prædestinationis corona locum planè interpretatur, tunc obiectioni respondet, dictum esse huic Angelo & omnibus prædestinatis, *Tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuam*, ne alium sapiant: sed cum timore, & tremore salutem suam operentur. *Quis enim, inquit, ex multitudine fidelium, quando in hac mortalitate viuunt, in numero prædestinatorum se esse præsumat, quia id acculcari opus est in hoc loco, vbi sic cauenda est elatio, vt etiam per sathana Angelum ne extolleretur, tantus colaphizaretur.* Ad Corinthis 2. ad Corinthios 12. Quam Augustini responsionem ita possumus luculentius tradere, quia nimirum diuina prædestinatio, nullam prædestinato necessitatem affert, atque aded integrum illi est ex æquo bene, vel malè agere: ac si prædestinatus non fuisset, verissime potest, si libertas eius spectetur, coronam amittere, quemadmodum & reprobis eadem ratione potest illam consequi, quod spectans Petrus 2. sua epistola cap. 1. dixit. *Sarazite fratres, vt per bona opera certam vestram vocationem faciatis.* Quamquam ex hypothese quod alter sit prædestinatus, alter reprobis, hoc est in sensu composito, vt loquuntur Theologi, implicet prædestinatum coronam amittere, reprobumque eius loco succedere.

Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei: & scribam super eum nomen Dei mei, & nomen ciuitatis Dei mei Hierusalem nouæ, quæ descendit de caelis à Deo meo, & nomen meum nouum.

SECTIO. V.

Subscriptionis loco in literis ad Philadelphiam Angelum, ista ponitur sententia: *Qui vicerit faciam illum columnam in templo Dei mei.* Quibus verbis significatur Ecclesiam templum Dei esse, sanctosque eius templi columnas: quorum

Psalm 87. 6.
Secundo propter charitatem.

Sapient. 3. 1.
Tertio propter odorem.

III.

D. Thom.

Corona quomodo amittitur, vel non amittitur, si perit. Iob 33. 4.

V.

Cum timore & tremore

2. Pet. 1. 10.